

RijnConsult
t.a.v. senior adviseur mw. E. van Westerop
Postbus 233
3990 GA HOUTEN

Datum: 5 februari 2017

Onderwerp: inbreng concept verslag
bijeenkomst 24 januari 2017 ontvangen 31
januari 2017

Digitale brief per email t.a.v.:
Eveline.vanwesterop@rijnconsult.nl
Agaath.Hermsen@rijnconsult.nl
Henk.Folkerts@rijnconsult.nl

E-mail afzender: info@cpd-online.nl

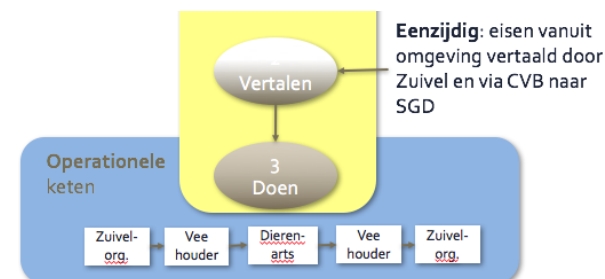
Geachte mw. Van Westerop, beste Eveline en RijnConsult team,

Op 31 januari 2016 heb ik het conceptverslag van de werkbijeenkomst van 24 januari 2017 in de vorm van een powerpoint presentatie mogen ontvangen. Per email is gevraagd op- of aanmerkingen vóór maandagochtend 6 februari 2017 kenbaar te maken.

Graag het volgende:

Ten aanzien van de slide “belangrijkste doel tweede werkbijeenkomst” wordt aangegeven welke punten in de advies rapportage worden opgenomen. Wij gaan er bij de opsomming van de punten vanuit dat in de rapportage ook wordt opgenomen wat momenteel **niet** werkt. We brengen in dat verband graag onze inbreng van 24 december 2016 nogmaals onder de aandacht: [klik hier](#).

Wat betreft de slide “Huidige ontwerp. Operationele keten als focus” is de afbakening van de regierol zuivel, veehouder en dierenarts essentieel. De veehouder heeft met de focus op rauwe melk en de dieren dé centrale rol. De weergave in de slide geeft aan dat de dierenarts de centrale rol heeft.

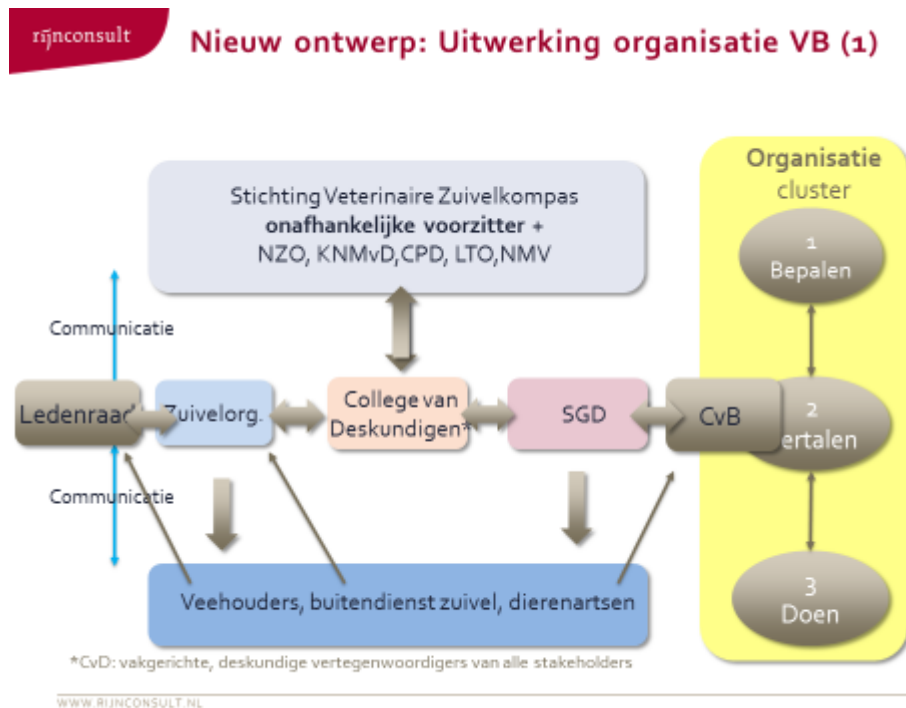
Om ieder misverstand te voorkomen is het voor de definitieve rapportage aan te raden het juiste “plaatje” te presenteren. De veehouder is en blijft dé opdrachtgever voor de veterinaire dienstverlening. In “het systeem” leggen de zuivelondernemingen de eisen aan de veehouder op via de systeemeigenaren voor melk en voor vlees¹, ook met betrekking tot de relatie tot de dierenarts.

Voor de slide: “nieuw ontwerp: uitgangspunten” is het, in het licht van het bovenstaande, zaak duidelijk te maken dat de uitgangspunten die in de slide worden opgesomd aan de veehouder worden opgelegd. Het is immers de veehouder die de regie heeft over het bedrijf en verantwoordelijk is voor de dieren die worden gehouden en de producten die worden

¹ Systeemeigenaren voor melk: Qlip Keten Kwaliteit Melk, FrieslandCampina Focus planet, KwaliGeit en Stichting Zuivelplatform en voor runderen en vlees: IKB-rund, Q-rund en IKB Nederland runderen.

geleverd én die zich daarin laat bijstaan door de dierenarts waar de systeemeigenaren in overleg met de veterinaire beroeps- en belangenorganisaties, respectievelijk KNMvD en CPD, eisen aan stellen.

De slide: “nieuw ontwerp: uitwerking organisatie VB (1)” maakt onvoldoende de positie van de huidige systeemeigenaren voor melk (Qlip Keten Kwaliteit Melk, FrieslandCampina Focus planet, KwaliGeit en Stichting Zuivelplatform) en voor runderen en vlees (IKB-rund, Q-rund en IKB-Nederland Runderen) duidelijk. Een duidelijke positionering van de systeemeigenaren is vanuit het oogpunt: bepalen, vertalen en doen van wezenlijk belang.

In de slide: “nieuw ontwerp: uitwerking organisatie VB (2)” worden niet alle betrokken organisaties genoemd. Zo mist in de slide(-s) de rol en positie van bijvoorbeeld de product- en ketenorganisatie van de zuivelsector ZuivelNL en voor vlees: VleesNL. Verder is het voor het nieuwe ontwerp van belang een werkelijk onafhankelijke voorzitter aan te stellen.

Met betrekking tot de slide “Nieuwe ontwerp: Uitwerking rol SGD (4)” benadrukken we nogmaals de noodzaak tot statutaire en organisatorische ontkoppeling van SGD-KNMvD. Zoals het zuivelcoöperaties en -organisaties vrij staat om hogere eisen te stellen aan deelnemende leden zo geldt dat ook voor veterinaire verenigingen voor haar leden. Het CPD *position paper* kwaliteitssystemen gaat hier nader op in: [klik hier](#).

Zoals in de slide “inrichting operationele keten” wordt aangegeven lijkt een totaal herontwerp niet noodzakelijk mits er duidelijkheid bestaat over de regierollen. Dat de veehouder hierin de centrale spil is en de dierenarts een adviserende rol heeft is in eerdere bijeenkomsten en inbreng aan de orde gesteld. Het geldt tevens voor de aandacht voor de afbakening van omgang met privacy- en concurrentiegevoelige klant- en praktijkgegevens en duidelijkheid over het begrip controle². De aanpak biedt een handvat voor de bezinning op noodzaak en proportionaliteit van gestelde en te stellen regels. Hierbij gaat het in het bijzonder om dilemma’s rondom de zorg en behandeling van dieren waar de veehouder en de practicus zich in de huidige praktijk voor zien gesteld. In de actuele situatie is er een duidelijke behoefte om de grenzen te bepalen van de inmenging door regulerende, toezichthoudende en controlerende instantie in het professionele handelen van de veehouder en de praktiserende dierenarts.

Met betrekking tot de slides nieuw ontwerp “uitwerking organisatie” en “input *brown paper*” vermelden we graag dat het CPD in de varkenssector het initiatief heeft genomen voor de introductie van het “Veterinaire Varkenskompas”. Het “Veterinaire Varkenskompas” is een

² Controleren heeft meerdere betekenissen: toezicht houden, inspecteren, onderzoeken, nazien, keuren, achteraf kijken of een taak goed is uitgevoerd, toetsen van de werkelijkheid aan gestelde normen, bekijken zoals het is zoals het moet zijn, objectieve inventarisatie inclusief rapportage, beheersen en overheersen.

checklist met (sector-) doelen³ en de randvoorwaarden waar de kwaliteitssystemen m.b.t. de veterinaire zorg en dienstverlening en de behaalde resultaten op kunnen worden getoetst. In lijn daarmee is het “Veterinaire Zuivelkompas” op te stellen. Het kompas is gericht op de wisselwerking tussen bepalen <> vertalen <> doen waarmee ook voor “het systeem” zelf een evaluatiecyclus wordt gecreëerd. Het kompas draagt daarmee bij aan inzicht in het draagvlak van het “bepaalde” en “vertaalde”. Het “Veterinaire Zuivelkompas” kan daar in de ogen van het CPD als input voor het “*brown paper*” een belangrijke rol spelen. Met dit initiatief hoopt het CPD een bijdrage te leveren aan de beoogde verbeteringen. Uiteraard zijn we bereid om over de invulling van het “Veterinaire Zuivelkompas” van gedachten te wisselen.

We kijken uit naar het concept van de rapportage. Bij voorbaat dank voor het toesturen daarvan.

Mocht er naar aanleiding van dit schrijven al vragen zijn dan horen we dat graag.

Met vriendelijke groet,

Fieke van Genugten

c.c. CPD-bestuur

Mw. drs. K. Koenders – van Gog (Karien), voorzitter

Mw. drs. S.F. van Genugten (Fieke), vicevoorzitter aandachtsveld gezondheidszorg
herkauwers

Mw. drs. H.M.F. de Louw (Leonie), secretaris aandachtsveld gezondheidszorg varkens

Drs. E.R. van Proosdij (Rick), penningmeester aandachtsveld gezondheidszorg paard

Drs. C.G. de Kruif (Kees) aandachtsveld gezondheidszorg vleeskalveren

Drs. W.J.M. van Look (Walter) aandachtsveld gezondheidszorg gezelschapsdieren

Drs. R.M.W. Rietema (Richard) aandachtsveld gezondheidszorg pluimvee

Dhr. drs. ing. C.J. de Vries (Cor), CPD-afgevaardigde in het College van Belanghebbenden
Geborgde Rundveedierenarts

---

³ Sectordoelen komen over het algemeen in afstemming met de overheid tot stand bijvoorbeeld het convenant ABRES Kamerbrief VD.2008/2527 d.d. 8 december 2008.

VETERINAIR ZUIVELKOMPAS

Uitgangspunt van het “Veterinair **ZuivelKompas**” is het op hoofdlijnen verbinden van de kwaliteitssystemen in de melk- en rundveesector door het hanteren van een checklist voor de doelstellingen en resultaten. Het “Veterinair **ZuivelKompas**” vormt de verbinding tussen “bepalen” – “vertalen” – “doen” respectievelijk de coördinerende sectorbepalingen – de eisen opgenomen in de kwaliteitssystemen en de uitvoering inclusief de controle. Door [feedback loop](#) terugkoppeling van de resultaten van de controle op de uitvoering wordt de verbinding gelegd naar het “bepaalde” en “vertaalde” met de mogelijkheden het kompas bij te stellen.

Contextueel gestuurd handelen en volgen

Het “Veterinair **ZuivelKompas**” is opgesteld vanuit het basisprincipe dat melk afkomstig is van gezonde koeien. De zuivelkwaliteitssystemen stellen eisen aan de melkveehouders en in het verlengde daarvan aan toeleveranciers waaronder de veterinaire dienstverlening door de dierenarts. De private eisen aan de veterinaire dienstverlening kunnen variëren. Het “Veterinair **ZuivelKompas**” is het instrument om te toetsen of de kwaliteitssystemen voldoen aan de coördinerende sectorbepalingen en de algemeen gestelde doelen met betrekking tot:

- ✓ het Qlip “Protocol Periodiek Bedrijfsbezoek” dat de basis vormt voor borging van de eisen die zijn vastgelegd in de Hygiëneverordening EG 853/2004 bijlage III, sectie IX hoofdstuk I: rauwe melk en colostrum-primaire productie;
- ✓ de doelstellingen van het covenant AntiAntibioticaRESistentie¹ d.d. 3 december 2008, inclusief de vervolgacties van de melk- en rundveesector, om te komen tot een reductie van antibioticaresistentie en een verantwoord gebruik van antibiotica in de dierhouderij. Dit wordt bereikt middels een selectief en restrictief gebruik van antibiotica in voedselproducerende dieren;
- ✓ in het verlengde daarvan de UDD-regeling van 15 augustus 2013 die op 1 maart 2014 in werking is getreden² na opheffing van het Productschap Zuivel en de Productschappen Vee Vlees en Eieren, inclusief de wijziging van de UDD-regeling van 26 oktober 2016 die per 1 januari 2017³ in werking is getreden. De een-op-een overeenkomst veehouder-dierenarts met de aanpak bedrijfsgezondheid- en behandelplan maken daar onderdeel van uit.

Checklist **ABRES-doelen** in de kwaliteitssystemen in de melk- en rundveesector:

- ✓ De verantwoordelijkheden ten aanzien van het voorschrijven, leveren en toedienen van antibiotica zijn voor de dierenarts en de veehouder vastgelegd.
- ✓ De rol van de formularia van de KNMvD is beschreven.
- ✓ De rol van de Gids voor Goede Veterinaire Praktijk voor voedselproducerende dieren.
- ✓ De transparantie van het antibioticumgebruik wordt geborgd door een correcte administratie van medicijngegevens. Deze gegevens worden gebruikt voor benchmarking van de bedrijven en praktijken. Periodiek worden vanuit het kwaliteitssysteem geaggregeerde data gerapporteerd op sectorniveau.
- ✓ Een geborgd systeem ter controle van gemaakte afspraken is vastgelegd. Dit tevens ter verificatie en ter controle op naleving van het verantwoord gebruik.
- ✓ Acties ter verbetering van de kwaliteit van het antibioticumgebruik zijn opgenomen ten behoeve van het meetbaar maken van de effecten van verantwoord gebruik op de mate van antibioticumgebruik en het voorkomen van resistentie én het onderzoek naar strategieën voor een duurzaam dierziektmanagement met alternatieven voor het gebruik van antibiotica.
- ✓ Aan NVWA beschikbaar stellen van informatie over veehouders die bovengemiddeld veel antibiotica gebruiken⁴.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2008/12/08/convenant-antibioticaresistentie-dierhouderij>

² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-23390.html>

³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-57305.html>

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2011/11/25/antibiotica-in-de-veehouderij>

Checklist **sectorspecifieke vervolgactie** mede naar aanleiding van de ABRES-doelen:

- ✓ Sectorale aanpak Salmonellabeheersingsprogramma.
- ✓ Landelijke aanpak IBR- en BVD.

Checklist **UDD-regeling** in werking 1 maart 2014 waarbij in de één-op-één overeenkomst houder-dierenarts tenminste zijn opgenomen onderdelen 4, 5 eerste en tweede lid en 6 eerste lid van Bijlage 9 Voorwaarden voor het toepassen van antimicrobiële diergeneesmiddelen door houders van dieren met betrekkingen tot de verplichtingen dat:

- ✓ de houder alle diergeneeskundige zorg afneemt met uitzondering van die gevallen waarin: een diergeneeskundige noodzaak vereist dat hiervan wordt afgeweken; een dierenarts bij de uitvoering van de overeenkomst en na instemming van de houder zich laat bijstaan door een andere dierenarts met specifieke kundigheid, expertise of ervaring;
- ✓ de houder de dierenarts toegang verschaft tot alle ruimten waar de houder dieren houdt waar de overeenkomst betrekking op heeft;
- ✓ de houder de dierenarts inzage verschaft in de diergeneesmiddelenadministratie;
- ✓ de houder de dierenarts vraagt regelmatig een bezoek op zijn bedrijf af te leggen;
- ✓ de dierenarts regelmatig een bezoek brengt aan het bedrijf van de houder waarmee hij een overeenkomst heeft gesloten en van elk bezoek een verslag maakt;
- ✓ de houder en de dierenarts met betrekking tot alle diergeneeskundige zorg handelen overeenkomstig een bedrijfsdossier, met uitzondering van die gevallen waarin een diergeneeskundige noodzaak vereist dat hiervan wordt afgeweken;
- ✓ de houder de verslagen gedurende vijf jaar op zijn bedrijf bewaart;
- ✓ de dierenarts binnen tien werkdagen na het sluiten of eindigen van de overeenkomst melding doet of toestemming heeft gegeven de melding te laten doen bij de minister;
- ✓ de dierenarts bij het opzeggen van de overeenkomst de reden in het bedrijfsdossier vermeld.

Checklist gewijzigde UDD-regeling in werking 1 januari 2017 met betrekkingen tot de verplichtingen dat:

- ✓ de hoeveelheid antibiotica die door de dierenarts mag worden afgeleverd, door de houder mag worden toegepast en dus op het bedrijf van de houder aanwezig mag zijn, is beperkt waarbij voor behandelingen van aandoeningen met middelen van tweede keus geldt 10 % van de aanwezige melkveeunderen;
- ✓ in het bedrijfsbehandelplan ter behandeling van één van maximaal drie aandoeningen een middel van tweede keuze is aangemerkt, mits in het bedrijfsgezondheidsplan de maatregelen zijn opgenomen om de uitbraak voor die aandoeningen te bestrijden en herhaling te voorkomen.